

Ohje maahanmuuttaneen oleskelu- ja työnteko-oikeuden tarkistamiseen opiskelijavalinnassa

hyväksytty joryssa
20.5. 2024

Tämä ohje perustuu linjaukseen, että TAIhin ei valita opiskelijaksi ennen kuin hakijalla on työnteko-oikeus opiskelualalle. TAI ei valitse ensin opiskelijaksi, jonka jälkeen valittu voi hakea opiskeluun perustuvaa oleskelulupaa. Linjaus on oppilaitoksen päätettävissä ja sen täytyy olla yhdenvertainen kaikille hakijoille.

Ammatillisissa opinnoissa eteneminen edellyttää, että opiskelijalla on työnteko-oikeus opiskelemalleen alalle. **Jos opiskelijalla ei ole työnteko-oikeutta opiskelemalleen alalle, ei hänelle voida tehdä koulutusopimusta tai oppisopimusta, joten opintojen suorittaminen ei ole mahdollista.**

EU-valtioiden, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisilla on työnteko-oikeus Suomessa. Muualta ammatilliseen koulutukseen hakevilta tulee opiskelijavalinnan yhteydessä tarkistaa, **onko hakijalla voimassa oleva työnteko-oikeus hakemalleen alalle.**

TUVA-koulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa opiskelu ei edellytä työnteko-oikeutta, koska työelämässä ollaan valmentautumassa työelämässä oppimiseen. TUVA-hakijalla tulee olla oikeus oleskella Suomessa.

→ **EU-alueen (+ em. maat) ulkopuolella asuvat hakijat eivät voi tulla valituiksi opiskelijoiksi.**

Ohje oleskelu- ja työnteko-oikeuden tarkistamiseen opiskelijavalinnassa

Haastattelussa

Tarkistetaan oleskelu- ja työnteko-oikeuden osoittavat dokumentit. Jos dokumentteja ei ole, ei voida valita opiskelijaksi. Jos dokumentit ovat, mutta ei ole mukana tms., hakijaa pyydetään toimittamaan tarvittavat dokumentit annetun ajan puitteissa. Muutoin ei voi tulla valituksi.

Dokumentit eri tilanteissa

EU-valtion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaiset: passi tai virallinen henkilöllisyyden osoittava asiakirja. Ei tarvitse oleskelulupaa Suomeen. Työnteon voi aloittaa heti, kun on saapunut Suomeen. Mutta [oleskeluoikeus täytyy rekisteröidä](#), jos oleskelee Suomessa yhtäjaksoisesti pidempään kuin 3 kuukautta.

Muiden kuin em. maiden kansalaiset: oleskelulupakortti ja siihen kirjattu työnteko-oikeus. Työnteko-oikeus on kirjattu [oleskelulupakorttiin](#), josta se tarkistetaan haastattelun yhteydessä. Työnteko-oikeus voi olla rajoittamaton tai rajattu:

Rajoittamaton työnteko-oikeus -> Hakija voidaan valita mille alalle vain.

Rajattu työnteko-oikeus -> Hakija voidaan valita vain kortissa mainituille aloille.

Jos Suomessa asuvalla hakijalla ei ole hakuvaiheessa työnteko-oikeutta opiskelualalle, häntä ei voi valita, koska hakija ei välttämättä saa työnteko-oikeutta ennen työelämässä oppimisen alkamista.

Turvapaikkaprosessi vireillä (turvapaikanhakija): Passi ja/tai vastaanottokeskuksen asiakaskortti

- ➔ Rajoittamaton työnteko-oikeus alkaa kolmen tai kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun on hakenut turvapaikkaa.
- ➔ Kolme kuukautta, jos on esittänyt voimassa olevan ja aidoksi todetun passin tai muun matkustusasiakirjan viranomaiselle.
- ➔ Kuusi kuukautta, jos ei ole esittänyt matkustusasiakirjaa.

ASIAKASKORTTI/Kund kort Voimassa 18.07.2021 saakka		Turun vastaanottokeskus Menttilänkatu 6 C 20210 Turku 02794111	
Aika- ja numero/kundnummer	Dokumenttnummer		
Sukunimi/Siikotanni			
Etunimi/Forneri			
Syntymäaika/Födelsedag			
Kansalaisuus/Nationalitet			
Vastaanotto- ja asiakaskortin voimassaolo			
Ei keelpaa henkilöllisyystodistuksena / Duger ej som identitetsbevis			
Huutettavat lapset, joiden tukeen alustavien huoltajien tai vastuuhenkilöiden suostus on otettava huomioon.			
<small>Kortthäufig är ett stödvis bevis för tillfälligt tillstånd att arbeta i Sverige. Kortet är registrerat vid en migrationsmyndighet. Lågryck kortet pytteligen på ett offentligt ställe. Kortet är giltigt för ett begränsat antal dagar. Kortet är giltigt för ett begränsat antal dagar.</small>			

- Huom1! Kun turvapaikkaprosessi vireillä, ei ole suomalaista henkilötunnusta, mutta hänet voidaan ottaa opiskelijaksi. Henkilöllisyys tarkistetaan vastaanottokeskuksen asiakaskortista. Se on kerrallaan voimassa 6 kk ja uusitaan seuraaviksi kuudeksi kuukaudeksi.
- Huom2! Joillakin aloilla (rakennus, laivanrakennus) tarvitaan työpaikalla oppimista varten henkilötunnus, jonka voi saada verohallinnolta [Suomeen töihin tulevalle suomalainen henkilötunnus - vero.fi](https://www.vero.fi)

Viisumilla Suomessa/EU:n alueella olevat: Ei voi valita opiskelijaksi, koska aika rajattu ja ei työnteko-oikeutta.

Suomessa korkeakoulussa opiskelijan oleskeluluvalla opiskeleva: valitaan tapauskohtaisen arvioiden esim. perusteltu alanvaihtotarve.

Jos työnteko-oikeus päättyy opintojen aikana, sen jälkeen ei voida tehdä koulutus sopimusta eikä oppisopimusta.

TAln henkilökunnan vastuulla ei ole seurata opiskelijavalinnan jälkeen lupien voimassaoloa (lupa-asiat ovat opiskelijan tiedossa ja vastuulla).

Kun tiedetään opiskelijan työnteko-oikeuden päättyvän/päättyneen: päivitetään hoks, määräaikainen keskeytys.

- ➔ Opinto-ohjaaja on vastuuopettajan työparina, jos opinnot keskeytetään tai päivitetään hoksia
- ➔ Kuraattori on vastuuopettaja työparina opiskelijan lupa-asioissa.

Jos ei tiedetä työnteko-oikeuden päättyneen ja opiskelija osallistuu työelämässä oppimiseen:

- ➔ Poliisiasia, ei TAln vastuulla
- ➔ Kuraattori on opiskelijan tukena

Lisätietoja: [Työnteko Suomessa | Maahanmuuttovirasto \(migri.fi\)](https://www.migri.fi)
[Turvapaikanhakijoiden opiskelumahdollisuudet - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](https://www.okm.fi)
[Turvapaikanhakijan työnteko-oikeus | Maahanmuuttovirasto \(migri.fi\)](https://www.migri.fi)